

סדר הלימוד ליום א שבט [יום 119 בשנה]

מד

"וחמושים יצאו בני ישראל ממצרים", כי ישראל לא היה בערך הערב רב אלא אחד מחמשים - "עם רב מישראל", עם שהיו רב וגדול יותר מישראל

גם ירמוז על משז"ל על וחמושים יצאו בני ישראל ממצרים כי ישראל לא היה בערך הערב רב אלא אחד מחמשים וז"ש עם רב מישראל ר"ל עם שהיו רב וגדול יותר מישראל.

מה

וימת אותו העם, הנאחזין במשה רבן של ישראל, כי הי' סיגים נשמתו

או ירצה וימת אותו העם הנאחזין במשה רבן של ישראל כנ"ל כי הי' סיגים נשמתו.

מו

כל הקלקלות שנמשכו לישראל במדבר היו עבורם - עדיין לא היה זמנם נתקן כלל, המיתם במדבר כדי שיכנסו ישראל לארץ, לקיים מן הסיגים, ולא יכנסו עמהם להחטיאם גם בארץ, ועל אותה שעה הוא אומר "כולך יפה רעיתי ומום אין בך", ואז הכירו הערב רב, כי קצתם אותם שכבר היו ראויים להתקן הכירו את חטאם והתודו את עונם, ואמרו חטאנו כי דברנו וכו', אבל אותם שלא יכלו להתקן, מתו אז כולם, והמתוקנים הכירו כי גם שחטאו בדברים נגד שם אלקים,

הנה חטאם עולה יותר למעלה עד שם הוי"ה אשר הוא שלח בהם את הנחשים, כי עתה ידענו כי כוונתך טובה תמיד עלינו לתקננו, לפי שאנו מן עירוב זוהמת נחש העליון שהטיל בחוה, וראיה לזה כי לכן שלח בנו את הנחשים, לכן העיקר הוא כי יסיר הנחש הפרטי העליון ההוא אשר הוא מזל ושר על כל אלו הנחשים הנושכים אותנו, וכשיוסר הוא מקטריגו העליון וגם יוסר הזוהמא שהטיל בנו, ובכך נהיה נקיים ומתוקנים, וממילא יוסרו הנחשים התחתונים

ובאלו הג' פירושים יתורץ למה בכל מקום נתפרש שיעור המתים ולא בכאן אך הענין כי כאן מתו כולם ולא הוצרך לבאר מספרם כי אין הכוונה אלא להודיע כי בראותו יתברך כי כל הקלקלות שנמשכו לישראל במדבר היי עבורם ולא עוד אלא שעדיין לא היה זמנם נתקן כלל המיתם במדבר כדי שיכנסו ישראל לארץ לקיים מן הסיגים ולא יכנסו עמהם להחטיאם גם בארץ ועל אותה שעה הוא אומר כולך יפה רעייתי ומום אין בך, ואז הכירו הערב רב כי קצתם אותם שכבר היו ראויים להתקן הכירו את חטאם והתודו את עונם ואמרו חטאנו כי דברנו וכו' אבל אותם שלא יכלו להתקן מתו אז כולם והמתוקנים הכירו כי גם שחטאו בדברים נגד שם אלקים הנה חטאם עולה יותר למעלה עד שם הוי"ה אשר הוא שלח בהם את הנחשים וז"ש כי דברנו בה' ובך ולא אמרו כי דברנו באלקים ובך ככתוב מלעלה וידבר העם באלקים ובמשה כי ראו עתה כי שם הוי"ה רצה של שם הוי"ה גם חטאנו בך כי עתה ידענו כי כוונתך טובה תמיד עלינו לתקננו לפי שאנו מן עירוב זוהמת נחש העליון שהטיל בחוה וראיה לזה כי לכן שלח בנו את הנחשים

כנ"ל ולכן העיקר הוא כי יסיר הנחש הפרטי העליון ההוא אשר הוא מזל ושר על כל אלו הנחשים הנושכים אותנו וכשיוסר הוא מקטריגו העליון וגם יוסר הזוהמא שהטיל בנו כנ"ל ובכך נהיה נקיים ומתוקנים וממילא יוסרו הנחשים התחתונים וז"א את הנחש ולא את הנחשים וגם להיותו עליון אשר בשמים אמר מעלינו ואם כוונתם על הנחש תחתוני היו אומרים ויסר מבינינו או ממנו.

מז

כראות השם יתברך את אלו הנשואים מהערב רב שהתוודו ושבו בתשובה, וכבר הגיע זמנם ליתקן, אז אמר למשה עשה לך שרף להנאתך ולטובתך, כי אלו הערב רב הנשואים הלא הם מחלק נשמתך, ובהיותם מתוקנים יש לך תועלת גדול לך **וכראות** השם יתברך את אלו הנשואים מהערב רב שהתוודו ושבו בתשובה וכבר הגיע זמנם ליתקן אז אמר למשה עשה לך שרף להנאתך ולטובתך כי אלו הערב רב הנשואים הלא הם מחלק נשמתך ובהיותם מתוקנים יש לך תועלת גדול לך.

מח

בראשונה היו חושבין שכיוון ששרשה מזוהמת הנחש העליון אין להם חלק בהשי"ת אלקי ישראל, והיו רוצין לעבוד אל הנחש העליון אשר הוא חלקו הנקרא אלקים אחרים, ולכן השי"ת להרוס דעתם הזו הנפסדת, יר הנחשים השרפים היתה בהם להומם ולאבדם, ועל כן ידעו כי השי"ת מלכותו בכל משלה, והיו מביטין אל הנחש העליון השורש שלהם,

וגם היו מסתכלין כלפי מעלה, להורות כי הנחש אלהיהם תחת השי"ת הוא נכנע ומעשה ידיו הוא, אין זולתו יתברך בשמים ובארץ, ועל ידי כך היו מתרפאים

והנה רבותינו ז"ל הקשו וכי נחש ממית ומחיה אלא בזמן שישראל היו מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדים לבם לאביהם שבשמים וכו' ועדיין קשה כי הרי הפסוק צווח ואומר כנגדם והביט אל נחש הנחושת וחי אבל הענין הוא כי בראשונה היו חושבין שכיוון ששרשה מזוהמת הנחש העליון אין להם חלק בהשי"ת אלקי ישראל והיו רוצין לעבוד אל הנחש העליון אשר הוא חלקו הנקרא אלקים אחרים ולכן השי"ת להרוס דעתם הזו הנפסדת יד הנחשים השרפים היתה בהם להומם ולאבדם וע"כ ידעו כי השי"ת מלכותו בכל משלה. והיו מביטין אל הנחש העליון השרש שלהם וגם היו מסתכלין כלפי מעלה להורות כי הנחש אלהיהם תחת השי"ת הוא נכנע ומעשה ידיו הוא. אין זולתו י"ת בשמים ובארץ וע"י כך היו מתרפאים.

מ"ט

אחר שהערב רב האלו הנשארים שבו בתשובה ונתקנו, רצה ה' להכניסם תחת כנפי השכינה בענין כל הנסים הנעשים לישראל, וליתן להם ממימי הבאר אשר הם מים קדושים במעשה נסים

והנה אחר שהערב רב האלו הנשארים שבו בתשובה כנ"ל ונתקנו רצה ה' להכניסם תחת כנפי השכינה בענין כל הנסים הנעשים לישראל וליתן להם ממימי הבאר אשר הם מים קדושים במעשה נסים כנודע וז"ש ומשם בארה וכו'.